Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CVIII. — Wydana i rozesłana dnia 6. sierpnia 1914.

Treść: (№ 199 i 200.) 199. Rozporządzenie cesarskie w sprawie wydania zarządzeń niezbędnych wskutek stanu wojennego dla zabezpieczenia robót przy żniwach i uprawie pola. — 200. Rozporządzenie, którem wydaje się na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 5. sierpnia wskutek stanu wojennego niezbędne zarządzenia dla zabezpieczenia robót przy żniwach i uprawie pola.

199.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 5. sierpnia 1914

w sprawie wydania zarządzeń, niezbędnych wskutek stanu wojennego dla zabezpieczenia robót przy żniwach i uprawie pola.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

Artykuł 1.

Celem zabezpieczenia robót przy żniwach i uprawie pola upoważnia się Rząd do wydania w drodze rozporządzenia zarządzeń, na podstawie których mogą być osoby prywatne zniewolone do robót rolnych i innych czynności pomocniczych, utworzone do tego odpowiednie organy i nałożone na gminy obowiązki w powyższym celu.

Artykuł 2.

Upoważnia się Rząd do uchylenia mocy obowiązującej zarządzeń, wydanych na podstawie niniejszego rozporządzenia, skoro nastaną napowrót normalne stosunki.

Artykuł 3.

Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wykonanie poruczam Ministrowi rolnictwa i Ministrowi spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 5. sierpnia 1914.

Franciszek Józef włr.

Stürgkh włr. **Georgi** włr.
Hochenburger włr. **Heinold** włr.
Forster włr. **Hussarek** włr.
Trnka włr. **Schuster** włr.
Zenker włr. **Engel** włr.
Morawski włr.

200.

Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych z dnia 5. sierpnia 1914,

którem wydaje się na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 5. sierpnia 1914, Dz. u. p.

Nr. 199. wskutek stanu wojennego niezbędne zarządzenia dla zabezpieczenia robót przy żniwach i uprawie pola.

§ 1.

Dla zabezpieczenia robót przy żniwach i uprawie pola winien w każdej gminie, w której prowadzi się gospodarstwo rolne, utworzyć naczelnik gminy bezzwłocznie komisyę dla żniw.

Komisya ta składa się z trzech do siedmiu członków w gminie osiadłych. Przewodniczącym jest naczelnik gminy lub jeden przez niego wyznaczony członek zwierzchności gminnej. Jako członkowie winni być przedewszystkiem uwzględnieni duszpasterze, kierownicy szkoły i nauczyciele, dalej lekarze gminni i okręgowi, organy zawodowych reprezentacyi rolniczych, jakoteż inni obznajomieni z takiemi rzeczami i godni zaufania członkowie gminy.

Tam, gdzie istnieją samoistne obszary dworskie, działalność komisyi dla żniw rozciąga się także na obszar dworski, któremu należy przyznać zastępstwo w komisyi dla żniw.

Urząd członka komisyi dla żniw jest urzędem honorowym i nie można się od niego uchylić.

§ 2.

Komisya dla żniw ma starać się o to, aby roboty przy żniwach i uprawie pola w gminie były wykonane w należytym czasie i celowo.

W tym celu winna komisya dla żniw:

1. na podstawie dokonanych zgłoszeń ustalić te przedsiębiorstwa, które z powodu braku własnych sił do pracy i środków do prowadzenia przedsiębiorstw są zdane na obcą pomoc;

2. wyszukać siły robocze, będące do rozporządzenia na obszarze gminy (§ 4.) i środki do prowadzenia przedsiębiorstwa (§ 6.).

§ 3.

Jeżeli wymogi przedsiębiorstw wymagających pomocy ze strony rolnych sił roboczych nie mogą być zaspokojone dobrowolną pomocą, do której w pierwszym rzędzie należy się odwołać, w takim razie ma komisya dla żniw przydzielić siły robocze, niezbędne dla rychłego ukończenia żniw, a następnie dla dokonania koniecznej uprawy roli, przyczem w pierwszej linii należy uwzględnić potrzebujące pomocy przedsiębiorstwa osób, powołanych do pełnienia powinności wojennych.

§ 4.

Poza wyjątkami, wymienionymi w drugim ustępie, są wszystkie osoby w gminie obecne płci męzkiej i żeńskiej obowiązane na zarządzenie komisyi dla żniw wykonywać roboty przy żniwach i przy uprawie roli w gminie.

Uwolnieni od tego obowiązku są:

1. osoby, pozostające w służbie publicznej, duszpasterze, lekarze i lekarze weterynaryjni, aptekarze, akuszerki, tudzież osoby, zajmujące się pielęgnowaniem chorych;

2. te osoby, które z powodu swego stanu zdrowia lub w ogóle nie nadają się do wykonać się mających robót rolnych;

3. samoistni gospodarze i ich służba, o ile osoby te są zatrudnione w własnem przedsiębiorstwie robotami tego samego rodzaju;

4. posiadacze gospodarczych, przemysłowych, tudzież innych przedsiębiorstw, jakoteż ich pomocnicy, o ile oni dla utrzymania ruchu przedsiębiorstwa są niezbędni;

5. posiadacze przedsiębiorstw, uznanych na podstawie § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 155, za chronione przez państwo oraz ich funkcyonaryusze.

§ 5.

Osoby, które żyją z zasługi dziennej lub tygodniowej, albo których utrzymanie zawisłe jest w ogólności od zarobku, mają wobec właściciela gruntu, w którego przedsiębiorstwie są zajęci, roszczenie do wynagrodzenia w wysokości, oznaczonej przez komisyę dla żniw według zarobków, odpowiadających miejscowym stosunkom.

Pozatem należy świadczyć pracę bezpłatnie, chyba że wyraźnie umówiono się co do wynagrodzenia (§ 7.).

§ 6.

W razie zaistnienia warunku, przewidzianego w § 3., może komisya dla żniw także zarządzić, że posiadacze sił pociągowych i przyrządów rolniczych, jak długo sami ich w własnem przedsiębiorstwie nie potrzebują, winni oddać do rozporządzenia przedsiębiorstwom potrzebującym pomocy celem rychłego ukończenia żniw i niezbędnych robót rolnych, a to w miarę koniecznej potrzeby.

§ 7.

Komisya dla żniw jest obowiązana starać się w razie potrzeby o uzyskanie obcych sił roboczych i wejść w tym celu w porozumienie przedewszystkiem także z zakładami pośrednictwa pracy, komisyami pieczy nad zarobkującą młodzieżą, kierownictwami przytulisk, zwierzchnościami stowarzyszeń przemysłowych itp.

§ 8.

Do powzięcia ważnych uchwał komisyi dla żniw wymagana jest obecność większości członków.

Uchwały komisyi zapadają większością głosów. W razie równości głosów uważa się ten wniosek za przyjęty, do którego przystąpił przewodniczący.

Wykonanie uchwał należy do przewodniczącego.

§ 9.

Przeciw uchwałom komisyi dla żniw niema żadnego odwołania.

Polityczna władza powiatowa sprawuje prawo nadzoru nad wykonaniem niniejszego rozporządzenia i może wobec tego w szczególności zarządzenia naczelnika gminy i komisyi dla żniw zmienić lub unieważnić.

§ 10.

Za niestosowanie się do postanowień tego rozporządzenia będzie karała polityczna władza powiatowa według rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30. września 1857, Dz. u. p. Nr. 198.

§ 11.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Heinold włr. **Zenker** włr.